

آبونه شرائطی

داخلی، خارجی، هریر ایچون
سنه لکی (۲۵۰)، آلتی آیلتی
(۱۳۰) غروشدور.

لسخه سی ۱۰ غروش،
سنه لکی ۵۲ لسخه در

اداره خانه

باب عالی چاده سنده داره مخصوصه
اخطارات

آبونه بدلی پشیندر

مسلمه موافق آثار مع المنویه
قبول اولتور. درج ایدلهین
یازیئر اعاده اولونماز



۱۳۳۰

دینی، فلسفی، علمی، ادبی هفته لاق مجموعه اسلامیه در

باش محرر صاحب و مدیر مسئول

اشرف ارباب

محمد عاکف

مستقیم

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

عدد: ۴۳۳-۴۳۴

۲۵ ذی القعدة ۱۳۳۷

پنجشنبه

۱ آغستوس ۱۳۳۵

جلد ۱۷

اخطارات

ادرس تبدیلنده آریجه بش
غروش کوندرملایدر

مکتوبلرک امضالری واضح
واوقوناقلی اولسی و آبونه صره
نومروسی محتوی بولنسی لازمه

ممالک اجنبیه ایچون آبونه
اولانلرک آدرس لرینک فرانسه
جهده یازلسی رجا اولنور.

پاره کوندردلرکی زمان نه به دائر
اولدیغنک واضحاً بیلدیرلسی
رجا اولنور.

او رسول محترم امتی ایچون ملکه حیانت حس اولته میه جق درجه ده
ضعفی بیه جماعتک وجدانی تدبیر ایتمک ایجاب ایدر . شو صوک
زمانه دره حیات مدنییه آیشدیرمق پرده می آلتند . قادینلر مزلک ،
قیزلر مزلک یوزلرنده کی پرده حیاتی صیبرمق ایستدکلرین کوروپورز .
قلده کی ایمانک جهنمه ده کی یورنکین اظهارین ریا تمهتیه لکه لکه مک
ایستدکلرین ایشیدییورز . بر کره حیا ایله ریا بستون بشقه ایکی
ماهیتدر . صوکره رباسز اولق هیچ بر زمان حیا سز اولق دیک دکلدر .
اوت نه پالم ! بو کی حاتم مدیت حاضره نلک ایجابیدر . دیکر منجی
عصر رقی کچمش ادوارک اخلاقیه مننایله مقید اوله ماز . دیکر منجی
دکلی ؟ ایشته ای مسلمان بوسور بیلنلرک سویلیورسه اضلال ، علی .
العمیا صاورولیورسه اثر ضلالدر . دیکر منجی عصر رقی تمثیل ایدن
مراکز مدنی قوش باقیشیه کورمک بوباده حکم ویرمه کافی اوله ماز .
واقعا او معظم شهرلرده عنایه منویاته فارشی خروج ایش سورولر .
کوروپور دکل ، لکن بو های وهوی عصیانک ، بو هرج و مرج
سفاهتک آرقه سنده انیله ناموسیه یاشایان کیجه لی کوندوزلی چالیشان
حریم ناموسنی شرقیلر قدر اسیرکین قوجه قوجه کتله وار .
دارالفنونلرله کتبخانلر آره سنده میک طوقوبان ، فحشخانه لک پیرا .
خانه لک ، قلوب نام مستعاری آلتند کی قارخانه لک سمته اوهرامیان بر
شباب فن و صنعت ، بر شباب سبی و صرطان ، بر شباب متفکر بولونیورک
بتون او مدیتلری ، او شوکتلری باشادان هب بونلدر .

سن غربده از باب ناموسک حریم عاقله سی بتون زیارتیجره آچیقدرمی
صایورسک ؟ راست کلان دلیقالمیلر راست کلان قبزی قولنه طالارده
ایستدیک بره کونوریمی خیال ایدیورسک ؟ هیهات ! اوروباده کی
ناموسلی طبقه لک بو خصوصده آسیاده کیلر هیچ فرقی یوقدر . واقعا
فریلرجه تستر معتاد اولامش ! لکن هیچ بر بابانجی ارکک سنه لرحه
تجربه ایدلرکجه عقیف یوردلرک سده صمیمیتیه صوقولاماز .
کوریورسک یا ا عقلاری دوردیران قوای ماده سیله برابر ضرب
منویاتی اصلا فدا ایدمه یور ، چونکه اولسز یاشایه مایه جغنی پک ایی بیلور .
سن ایسه مایه تکتد کی بو عجزکله برابر معنویاتکدن ده اوزاقلاشقی ایسته .
یورسک ! کوزیک آج ، عقلکی باشکه آل . معنویاتی آچالنه جغه
مادیانکی بوکست ، زیرا بو موازنه یی تأمین ایتمکجه ، لکن آنجق بو
طرزده تأمین ایتمکجه یاشایامازسک !

طشرده انتباه دینی

دارالحکمة الاسلامیه دن :

بر وقتدن برو احیایات دینییه و آداب و شعائر اسلامیه نلک اهالی
یوزندن سلفک تره دینییه و اخلاقیه سنده الیم بر تدنی حصوله ککش
ایدی . معالی اسلامیه نلک نشر و تعمیمی و اخلاق عمومی نلک اصلاح

ونهذی صورتیه بوانحطاطک اوکنه حکمک ایستین دارالحکمة الاسلامیه
میه نلک طشره انجمن طالبانجه واقع اولان ارشادات و تنویراتک له الحمد
اهالی اسلامیه اوزرنده تأثیرات مهمه حصوله کتیردیک کورلیور .
بو جمله دن اوله رقی کرزه قضاسی دارالحکمة انجمنی طرفندن ایراد
ایدیلان مواعظ و نصایح مؤثره و قرایه ارسال قلمنان بیاننامه لره
حکومت عملیه نلک بوباده کی معاونتدن خلکک تربیه منوییه و اخلاقیه سی
نامه مفید و ممنونیت بخش نتایج حاصل اولمش و کرک وظائف دینییه
و اجتماعیه نلک ادا و اقامه سنده و کرک منیاتدن فراغت خصوصنده
اسکینه نلک بیه بر ترقی حصوله ککشد . کذلک از میت شعبه سنجه
ترتیب اولان مواعظ و ارشاداتک انتباه ملییه بیه بر مدارای اوله رقی
کچن سنه جمعه لرده بر صنی طولدیر میان جماعت بو سنه متعدد صفیره
بالغ اولمش و قری انجمنی دهوت ایدیلرک کندیلرینله امر بالمعروف
و نهی عن المنکر وظیفه سنندن فراغت ایدلر سی اخمارنده بولونش
و رمضان شریف مناسبتیه قلمه آلتوب لوا غزیه سیله نشر اولسان
بیاننامه نلک حکومتجه اهمیتله تلقی ایدلر سی سایه سنده شریعت اسلامیه
و آداب عمومییه په منافی یولسزقلر شایان شکران بر درجه ده آزالمشدر .

دینی درسلر

طبی اکال ایدیوب کله جک هفته انتشار ایدمک اولان اثر قیمندارک
مقدمه سیدر :

باشلانج

بشریت ساحه طبیعتیه آنیلدینی کوندن اعتباراً فکر آنه قدر عاجز
و ضعیف ، شخصاً نه درجه زار و زبون اولدینی دوشونلرک صبیغه جنق ،
نیات و سلامتی تأمین ایدمک برماجاء ؛ قدرت و قوتدن برشمه ،
فیض و رحمتدن برشمه بخش ایدمک بر قادر رحیمه احتیاج مطلقنی
تسلیم ایشدر ، بو ایسه حس دینی دن باشقه برشی دکلدر .

اوت ، بشریت ، مظهر اولدینی حس تجسس ایله کندیلرینی
دوشونش ، عقللره دهشت ویرن کتاب کاشته نظر ایش ، موجود
ات اوزرنده بر قدرت مطلقه نلک حاکمیتی اکلامش ، خاقی ، خقی ،
سرخلقتی — سویه درا کی نسبتند — بیلیمک ایسته مشدر . بشریت
طریق تحری و تجسسده امین خطوهرلر آتمایه موفق و نا قجه لار
قلندن قویوب کلن حسلرینی تعلیمین ایللمش و فقط بصا اده
وضعفی یوزندن یوانی شایره رقی یا ککش وادیلر بو وارلاشدر .

مع مافیه بشریت ، آرا صدیرا دوشمش اولدینی کردایدن بر خاتم
مرشد و رهبرلرک ارشاداتیه قورتولمش ، صاپمش اولدینی تمکک
بوللردن دوشمش ، آرادینی بولمشدر .

باعتبار ایله فکر دین، فکر الوهیت بشریتک لوازیم ماهیتندن دره بولسز سعادت حقیقیه قابل اولمدینی ایچون بشر هیچ بروقت بوفکر کردن مجرد اوله رق یاشاماش در .

بوجهت بالجمله ارباب بصیرت نژدنده مسلم بر حقیقت اولمقله برابر عصر اخیرده ظهور ایدن بر طاقم جریانلرک بعض کیمسهلر اوزرنده دین فکرینک توهیننه بادی اولدینی غیرمنسکر بر حقیقت در . صلیک زمانلرده غریبه باشلابان دینسزلک جریانی - مع التأسف - مملکتهمزده سرایت ایتمش، اساسات و اعتقادات دینییه قارش بر نظام ترددوشهملر اوباندیرمش در . حال بوکه بر حقیقت ریاضیه درجه سنده ثابت برشی و ارسه اوده : دینسزلک دین مرض روحی و اجتماعی ایله جیمینک، اخلاقک، عائله حسلرینک عدم اجتماعلری در . بونک ایچون درک دینسزلک نعمم ایدن برلرده روابط اجتماعیه نک یواش یواش کوشه دیکنی کورپورز . دین اولمدقجه نه فردک سعادت، نه هیئت اجتماعیه نک دوام و بقای ممکن دکل در ، افرادی بر سعادت ایچنده یاشانه حق ، جمعیتی سقوط و انحلالدن قورتارمحق حامل یکانه دین در .

بنامعالیه الک زیاده مملکتک کنجملرینک معنویاتی صاصاحق ماهیتده اولان بوشه و تردد طالعهلری تسکین ایدرک اولرک فکرلری ثابت بر نقطه اطرافده تمرکز ایدیرمک وظیفه سی ایسه یکانه معلمله ، بالخاصه علوم دینییه و اخلاق معلملرینه ترتب ایدیور . کنجملرده کوشه مش اولان معنویات و ایمانی تقویه ایدرک اولرلی رب و شکمن تخلیص ایتمک معلملرک اوزرینه ترتب ایدن بر وجیهه در . چونکه ادیانک حیاتی آنجق دعوتلده در . و بوده الک زیاده مکتب صیرالرنده اولمق لازم در . دعوتک مؤثر و فائده بخش اوله سیله سی ایچونده موجات سکولوشهملرک هانکی جهتلردن کلدیکنی ، نه کی منفذلردن نفوذ ایدمچکنی ، هانکی نقطهلری استهداف ایلهدیکنی آکادیهرق داهلر مکتب صیرالرنده ایکن طابعی اوکا کوره احضار ایتمک ، طابعک بالآخره معروض قالاچی شبهلری موضوع بحث ایدرک اوراده حل ایتمک صورتیه فکرلری ایقظ ایلهمک لازم در .

حال بوکه مکتبلرده تعقیب ایدیلرکده اولان علوم دینییه درساری - مع التأسف - بو احتیاجی تطمین ایتمکدن چوق اوزاقد در . طقوز اون - حتی دها فضله - منفلی مکتب پروگراملری کوزدن کچیره جک اولورسه ق علوم دینییه نامنه کتاب الصلاة ، کتاب الصوم ، کتاب الزکاة ، کتاب الحجدن باشقه برشی تدریس ایدلدیکنی کورورز . هر صنفده تکرر ایدوب طوران بومباحث در . حال بوکه بونلر اساساً ضرورات دینییه دن اولمق طولانیسیله هر مسلمانک - داهلر عائله سی نژدنده ایکن - بیله جکی برشی در ، بومباحث ایله ، سنه لرحه اوغرا - شمه حاجت یوقدر . چونکه طلبیه ، بر طرفدن بونلری میخانیک بر طرزده از بر ایدیررکن دیگر طرفدن شبه و ترددلره دوشیور ، کیندکجه دین محبتی قلیندن زائل اولمایه باشلابور . آرتق از برله مش

اولدینی شیارکده لزومسز اولدیغنه قائل اولمایه باشلابور . و بوضورتله کنجملکده بر بحران حصوله کلیر . بونک سبی ایسه قابنده اویامش اولان شبهلره عصری بر فکر و لسان ایله ازاله ایدیلرک کیندکجه بویومش اولاسی در . ایشته بونک ایچون درک مکتبلرده اوقونان دین دزسلرندن - همومیتله - بکله ن نتیجه آله ایدیله میور . زیرا زمانک ایجاباتی ، افکارک تحولاتی ، محیطک تأثیراتی نظر دفته آلمایه رق و قوعبولان دعوتلر منتج موفقیت اولاماز . ناسه قارش بیله جق تبلیغات و ارشاداته زمان ، مکان و افکار مطابقا نظر اعتباره آلملیر . قرآن کریم بزه بوحقیقتی بک صریح اوله رق بیلدیرور . ذاتاً متعدد پیغمبرلرک بعث و ارسالیده بونک الک بارز بر دلایلدر .

ایشته بونک ایچون درک مکتب بحریه شاهانه یه معلم امین اولوندیغ زمان علوم دینییه درساری ایچون مکاتب سائرده تعقیب ایدیلرک کلمکده اولان اصولدن باشقه بر اصول تعقیب ایتمک لزومی حسن ایتم . چونکه بورادن نشئت ایدن افندیلر ، علوم و فنون ایله مجهز اوله رق چتیورلر ؛ حسب المسالك اوروباده بولنیورلر ؛ اوروپالیلرله چوقجه تماس ایدیورلر ؛ اولرک آداب معاشرتیه واقف ، دین و اسلامیت علیهنده کی جریانلره داهلر زیاده معروض بولنیور . بنامعالیه دین و مسلمانانق حقیقده کی قوتی بر ایمان و اعتقاده صاصب اولملری لازمدر .

ایشته بوضورتله اوقونمش اولدیغ درساردن بر قسمی «دینی درسار» عنوانی ایله نشر ایدیورم . «دینی درسار» ده تعقیب اولسان غایه کنجملرده کوشه مییه یوز طوعمایه باشلامش اولان معنویاتک تقویه سی ، قلیلرنده دین حسنک بوکک بر صورتده تمه می در .

«دینی درسار» ک برنجی و ایکنجی کتابلرنده ضرورات دینییه دن بولنان ارکان دینییه و اخلاق اسلامیه حقیقده بر مسلمان ایچون بیلمه سی لابد اولان معلومات ویریلدیکی کی ، دینک عبادت قسمنده بولنان حکم و مصالح و اخلاق اسلامیه کی علویتده اوزون اوزای دیه ایضاح ایدیلرک دینه قارش داهلر زیاده محبت و تمایل حسلری تولیدینه چالیشلده در .

«دینی درسار» ک اوچنجه قسمی تشکیل ایدن بوکتاب ایسه ایکی قسم اوزره ترتیب ایدیلش در . برنجی قسم دین حقیقده مطالبات عمومیه یی احتوا ایدیور . ایکنجی قسم ایسه یالکیز دین اسلامه عائددر . دین اسلامک اعتقادات و اخلاقیاتده کی علویت و رضانت ، عصری فکرلره اولان مقارنت تشریح ایدیلرک طبیعی و عمومی بر دینک آنجق مسلمانانق اوله بیله جکی ایضاح ایدیلش در . مع مافییه بوايضاحات صیر سنده بالنسبه ادیان سائرده دن بحث ایدیلرک دین اسلامک احکامیه ادیان سائرده حکملری آرسنده مقایسه بایلمش در .

کتابک ترتیبده مقصد دائماً نظر دفته آلمش در . بونک ایچون مطالبات عمریه قسمی احتوا ایدن برنجی قسمده دینک به دینک اولدینی تعریف و یضاح اولنیور ؛ دینک ارکان اساسیه سی ، دینک مقصد

اصلی بیلدیریلور. بوندن صکره بشریت ایچون دینک لزومی مسئله سنه انتقال اولوبور.

بشریت ایچون دینک لزومی ایکی نقطه نظر دن محاکمه اولونمق ایجاب ایتدیکی جهته دینک نهدیمک اولدینی ا کلاسیله قدن صکره بونک کرک فردی و کرک اجتماعی بشریتک لازم غیر منفکی اولدینی بر قاج صورتله ایضاح ایدیلور. بوندن صکره دین مقامنه باشقه بر اساسک اقامه ایدیلوب ایدیلیه سکی مسئله لری اوزون اوزامی به تدقیق ایدیلور و وجدان مسئله سی حقیقده ایضاحات ویریلور، بوباده کی اعتراضات اساسندن دفع ایدیلورک بشریت ایچون دینک لزومی مسئله سی کسب و وضوح ایدیلور.

مع مافیه مسئله بر قدرله بر اقلیمه یه رقی برده باشقه نقطه نظر دن تدقیق ایدیلور، دین ایله عدیت آره سنده کی مناسبیدن، دینسزلکک تولید ایده چکی نتائج طبیعی و اجتماعی دن ده بحث ایدیلورک دینسزلکک مدنیت حقیقه و اخلاق فاضله اجتماع ایدمه چکی و بناء علیه قلب، وجدان، حکمت و تفکر، سیاست و اجتماع، خلاصه هر نقطه نظر دن؛ بشرک دینه محتاج اولدینی دلائل عقایه و حقایق تاریخیه ایله اثبات ایدیلور.

بوندن صکره عصر اخیرده بعض اوروپا متفکرلرینک بشریت ایچون لزومنه قائل اولدقلوی دین طبیعی نك نهدن عبات اولدینی، بونک طرفدارلری، دین طبیعی بی نه کی اساسلر داخنده تاق ایلدکاری تدقیق و بواساسلر ایله انیدای ذیشان حشرتلرینک تبلیغ ایلدکاری دین الهی نك اساسلری آره سنده بر مقایسه و محاکمه یوروتیلورک بشریتک سماد مادیه و معنویه سی تأمین ایدمه یله چک اولان دین نك آنجق انیدانک وحی الهی به مستند اولورق تبلیغ ایلدکی دین حقدن باشقه برشی اولامایه چنی، بشریت دین حقدنه نه قدر دوشونسه ینه پیغمبران عظامک تبلیغ ایلدکاری اساسلر خارچنده بر شیه دسترس اولامایه چنی ایضاح ایدیلورک، بونکله ده دینسز یشامق قابل اولدینی کی، بشریت ایچون دینک لزومی قبول ایلدکدن صکره بونک دین آلهیدن باشقه برشی اولامایه چنی کوستریش اولور.

بنابراین دینک منشای اعتباریله ده بعض یا ککش فکرلر موجود اولدینی جهته دینک منشای حقدنه ایلری به سوروان فکرلر خلاصه ایدیلورک تبلمات رجیه طرفدارلری ایله منکر شرایع اولانلرک فکرلری محاکمات عقایه و دلائل تاریخیه ایله ابطال ایدلش، دین فکرینک انسانلرده فطری اولدینی اثبات اولونمش در، که نتیجه اعتباریله دین، بشر ایچون بر خصیصه روحیه اولوب اودن انفسکک اتمیه چکنی کوسترین. دین فکرینک فطری اولدینی ا کلاسیله قدن صکره بشریتک ایلک دین و ایلک معبودی حقدنه کی نظریه تدقیق ایدیلورک ایلک دینک دین توحید، ایلک معبودکده خالق حقیقی اولدینی، بناء علیه آنیمت و ناتور بیستلکک ضلالت فکر به نتیجه سی اولورق میدان آلدینی دلائل تاریخیه

و فلسفیه و علمیه ایله اثبات و ایضاح ایدیلور. بو خصوصده بشک ایلک مرشدی حقدنه ده ایضاحات مهمه اعطا اولنورق بو باده اراد ایدیه کیکده اولان بر طاقم شهرلر حل ایدیلور. بشریتک عقل و وجدانیله معرفت الهیه و صولک مروقت ایچون قابل اولدینی دلائل عقایه و نقلیه ایله ایضاح ایدیلور.

مع مافیه ادیانده کوریلن تکامل ده حقائق دینییه و قوفی اولیان بعض کیمسه لری شایرتمش، دین حقدنه بر طاقم شهرلر دوشورمش اولدینی جهته بومسئله ایچون ده آیری بر بحث آچیلدش، تکامل ادیان حقدنه اوزون اوزادی به ایضاحات ویرمک لزومی حس ایدیلش در. اراق تکامل ادیان بحثی اک صولک و اک متکامل بر دین اولان دین اسلامه انتها ایتش اولدینی جهته مطامعات عمومیه دن عبارت بولان برنجی قسمه بوراده نهایت ویریلورک ایکنجی قسمه کچیلدش در.

ایکنجی قسمک مقدمه سنده عصری جمعیتلرده دینک موقعی اولامایه چنی فکر باطلنک نره دن نشأت ایتدیکی ایضاح ایدیلورک بو ذهابک نه قدر یا ککش و منطقسز اولدینی ایضاح ایتک لزومی حس ایدیلشدر. بوندن صکره دین اسلامک اعتقادیاتی، اخلاقیاتی اوزرنده بر تدقیق اجرا ایدیلورک دین اسلامک هیچ بر نقطه سنده عصری فکرلرله تعارض ایده چک برشی بولونموب اولنرله دایما باریشیق کیتدیکی ایضاح ایدیلش در. بالخاصه اسلامک اعتقادیات و اخلاقیاتنه عائد ویران تفصیلات و ایضاحات ایله دین اسلامک طبیعی و عمومی بر دین اولدینی یک آچیق بر صورتده کوستریش در. ده صکره مدنیت حاضره نك ایجابات انسانیه دن اوراق اوزره تولید ایلدکی بر طاقم فکرلرک اون درت عصر اول مسلمانق طرفدن تقریر ایدیلش اولدینی متعدد بحثلرده ایضاح ایدیلکله ده عمومی و طبیعی بر دینک آنجق مسلمانق اوله یله چکی کوستریش در.

خلاصه، دینی درسلرک اوچنجی کتابی هر کنج و متفکر ایچون شایان تقدیر اولوب شمدی به قدر باز یلامش بر جوق مباحث مهمه بی احتوا و دین و اسلامیت حقدنه هر کنج و متفکرک شهریه دوشدکی نقطه لری ایضاح اتمی اعتباریله تحریرنده مرحوم شیخ جمال الدین افغانی، مصر مفتیسی مرحوم شیخ محمد عبده کی اعظم متفکرین اسلامیه نك اثرینه اتباع ایدیلش، بونکرک اثرلیله فضایل عصر دن فرید وجدینک مختلف آثارندن استفاده اولونمش در. اثر، بوموضوعه عائد یازیلشی ایجاب ایدن افارک برنجیمی اولوب شمدی به قدر بویولده - مع التأسف - بر اثر یاز یلامش اولدینی جهته کوریلچک تصورلرک حسن نتیجه باغشلا نمسنی قارئین گرامدن ابروجه رجا ایدرم. توفیق و هدایت الهی دن در.

مکاتب بحریه شاهانه معلملرندن آفسه کیم

احمد حمیدی